

 dos. Zaur Məmmədov
"20" may 2026-cı il

Fənn sillabusu

İxtisas: 6008008 – "Turizm bələdçiliyi"

Fakültə: "İqtisadiyyat və idarəetmə"

Kafedra: "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"

I. Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: "Bronlaşdırma sistemləri" tədris proqramı və tədris planı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus kafedranın 20. 05. 2026-cı il 09 sayılı protokolu ilə təsdiq edilmişdir.

Fənnin kodu: IPFS-B03

Tədris ili: II (2026-2027). Semestr: III

Tədris yükü cəmi: Ümumi: 60 saat. Auditoriya yükü 20 saat- (10 s. mühazirə; 10 s. məşğələ)

Təhsilə forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan

AKTS üzrə kredit: 6

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi:

1. Zamanov Fizuli Mirzəmməd oğlu i.ü.f.d., dos.

2. Bayramov Maarif Arif oğlu, müəllim

Kafedranın hüquqi ünvanı: Lənkəran şəhəri, Füzuli küç., 170-a

Məsləhət saati: II-V günlər: saat 12⁰⁰-13⁰⁰, V gün 9⁰⁰ - 13⁰⁰

E-mail ünvanı: fizuliz@list.ru, bayramovmaarif61@mail.ru

III. Təvsiyyə olunan dərslik, dərs vəsait və metodik vəsaitlər:

Əsas:

1. N. Rüstəmov, F. Ələsgərova, O. Mazanova. Turizmdə informasiya texnologiyalarının tətbiqi. – Bakı, ATİ, 2012.
2. F.Q.Ələsgərova. Bronlaşdırma sistemləri. I hissə – Bakı, 2017.
3. M.M.Ağakərimov. Otel. Bakı, 2008.
4. Soltanova H.B., Ağakərimov M.M., Babazadə S.Ş. Mehmanxana təsərrüfatı. Bakı, "Parriz Baku". 2005.
5. Yeqanlı S.T., Hacıyev E. Turizm. Bakı, "Təhsil". 2006.

6. Гурьянова, Ф.А. Информационные технологии обслуживания туристов [Электронный ресурс] : учеб. пособие Москва : Советский спорт, 2010. – 135
7. Родигин, Л.А. Экономическая эффективность интернет-проектов в туризме [Электронный ресурс] : учеб.-метод. Пособие, Москва : Советский спорт, 2011. - 408 с.
8. Бочарников, В. Н. Информационные технологии в туризме [Электронный ресурс] : учеб. пособие / В- 2-е изд., стер. - М. : Флинта, 2013. - 258 с.

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa bir fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

V. Korekvizit: Fənnin tədrisi ilə eyni zamanda başqa fənnin tədrisinə zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Müasir dövrimizdə informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının təsir dairəsi genişlənərək dövlət strukturlarının, vətəndaş cəmiyyəti institutlarını, iqtisadi və sosial sahələri, elm və təhsili, mədəniyyəti, bütövlükdə cəmiyyəti əhatə edir. Elə buna görə də İKT -nin turizm və otelçilik sahəsinə tətbiqi öz töhvəsini verməkdədir. Bunun bariz nümunəsi kimi mehmanxana təsərrüfatında bronlaşdırma sistemlərinin istifadəsini qeyd etmək vacibdir.

Burada əsas məqsəd– turizm və otelçilik sahəsində yüksək ixtisaslı kadrları hazırlamaq və gələcəkdə tələbələrin ixtisas sahələrinə uyğun proqramlarla işləmək qabiliyyətini aşılamaqdan ibarətdir. "Bronlaşdırma sistemləri" fənninin öyrənilməsi tələbələrə imkan verəcəkdir ki, onlar otelçilik biznesinin ayrı-ayrılıqda təşkil edən elementləri ilə yaxından tanış olsunlar. Tələbələr bu fənnin tədrisi nəticəsində proqramdan irəli gələn mövzularla tanış olduqca mehmanxana təsərrüfatının və köməkçi sahələr haqqında bilgilər əldə edəcək, bronlaşdırma qaydaları və onlara olan tələbləri öyrənəcək, eyni zamanda onlarda işgüzar təfəkkür formalaşacaqdır.

VII. Davamiyyətə qoyulan tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmaz, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbənin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir: 50 bal semestr dövründə (o cümlədən 20 bal məşğələ dərslərində fəaliyyətə, 30 bal isə kollektiviumun nəticələrinə görə verilir), 50 bal isə imtahanda (hər bir билет 5 sualdan ibarət olmaqla 10 balla qiymətləndirilir) toplayır.

Semestr ərzində minimum 2 dəfə kollokvium keçiriləcəkdir. Tələbə kollokviumda iştirak etmə-dikdə jurnalda 0 (sıfır) bal qeyd olunur.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan билетinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymətləndirmə meyarları aşağıdakılardan ibarətdir:

-10 bal- tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.

-9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam a bilir.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
-6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
-5 bal- tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
-4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
-3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
-0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17 baldan az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr dövründə tədris fəaliyyəti nəticəsində toplandığı bala əlavə olunmur.

Tələbənin yekun qiyməti imtahana qədər və imtahanda toplanmış ballar cəmlənməklə aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	Əla	A
2.	81-90	Çox yaxşı	B
3.	71-80	Yaxşı	C
4.	61-70	Kafi	D
5.	51-60	Qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	Qeyri-kafi	F

Yekun qiymət qeyri-kafi olan tələbə kursu bitirməmiş sayılır və onu növbəti ildə həmin fənn üzrə dərslərdə iştirak etmək şərtlə yenidən verməlidir.

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülür.

X. Təqvim planı: Mühazirə 10 saat, məşğələ 10 saat, Cəmi 20 saat.

№	Keçirilən mühazirə mövzularının məzmunu	Mühazirə		Seminar	
		saat	tari x	saat	tari x
1	2	3	4		
1.	Mövzu:1 Mehmanxana fəaliyyətinin nəzəri əsasları. Mehmanxanalarda yerlərin bronlaşdırılması. Bronlaşdırma sistemləri Plan: 1. Mehmanxana sənayesinin inkişaf mexanizmləri 2. Mehmanxana biznesi və onun inkişaf xüsusiyyətləri 3. Mehmanxana biznesinin idarəetmə formaları 4. İdarəetmədə istifadə edilən avtomatlaşdırma sistemləri 5. Tuzrizm sənayesi və onun inkişaf ənənələri	2		2	

	6. Mehmanxanada nömrə fondu və yerin bronlaşdırılması qaydaları 7. Bronlaşdırma və rezervləşdirmə üsulları: ikiqat, zəmanətli və zəmanətsiz, qrup bronlaşdırma 8. Bronlaşdırma və rezervləşdirmə üsulları 9. Yeni bronlaşdırma texnologiyaları və onlardan istifadə perspektivləri 10. Dünyanın iri və məşhur bronlaşdırma sistemləri 11. Milli bronlaşdırma sistemləri Mənbə: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7				
2.	Mövzu: 2 Bronlaşdırmada tətbiq edilən kompyüter sistemləri. Amadeus bronlaşdırma sistemi. Galileo bronlaşdırma sistemi. Plan: 1. Turizm biznesi sferasında kompyüter sistemlərinin tətbiq xüsusiyyətləri 2. CRS (Computer Reservation System) kompyüter bronlaşdırma sistemlərinin yaradılması və istifadə xüsusiyyətləri 3. Boş yerlərin satış variantları haqqında informasiyalar (FreeSale): sifariş üzrə satış (OnRequest), məhdud satış (Allocation) və satışın davandırılması (StopSale) 4. Mərkəzi ehtiyat sistemi (CRS) 5. Metaaxtarış sistemindən istifadənin imkanları (MAS) 6. Onlayn bronlaşdırma xidmətlərində GDS və ADS sistemlərinin mövcud imkanlarının müqayisəsi 7. Amadeus bronlaşdırma sisteminin ümumi xarakteristikası 8. Amadeus sisteminin yaranma və inkişaf tarixi 9. Amadeus sisteminin imkanları və üstünlükləri 10. Galileo sisteminin ümumi xarakteristikası 11. Sistemə stasionar və internet qoşulma qaydaları 12. Focalpoint Net sistemi Mənbə: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 16	2		2	
3.	Mövzu: 7. Worldspan bronlaşdırma sistemi. Sabre bronlaşdırma sistemi Plan: 1. Worldspan sisteminin ümumi xarakteristikası 2. Worldspan Net saytına qoşulma qaydaları 3. Elektron kommersiya və Worldspan Power Pricing 4. Worldspan sisteminin imkanları və üstünlükləri 5. Sabre sisteminin ümumi xarakteristikası	2		2	

	6. Sabre sisteminin yaranma və inkişaf tarixi 7. Sabre sistemi ilə bronlaşdırmanın xüsusiyyətləri 8. Sabre Net saytına qoşulma qaydaları: Planet Sabre; Turbo Sabre; Net Platform 9. Sabre sisteminin imkanları və üstünlükləri Mənbə: 1,2, 4,6,9,13,16				
4.	Mövzu 9. Müxtəlif xarici bronlaşdırma sistemləri. Turizm şirkətlərinin avtomatlaşdırılması Plan: 1. Dünyanın iri bronlaşdırma sistemlərinin müqaisəli xarakteristikası 2. Trust- real vaxt rejimində qlobal bölüşdürmə sistemi 3. SRS (Steingerberger Reservation Service). 4. Utell – rezervləşdirmə və marketing xidməti üzrə kompyuter sistemi kimi 5. Start – Avropada nəhəng turizm xidmətlərinin interaktiv satış sistemi 6. Müxtəlif sistemlərdə bronlaşdırma və rezervləşdirmə xüsusiyyətləri 7. Avantix.ru. sistemi ilə qarşılıqlı əlaqə 8. Turizm şirkətlərində idarəetmənin avtomatlaşdırılması və zəruriliyi 9. Bronlaşdırmanın mahiyyəti və tarixi 10. Kompyuter bronlaşdırma sisteminin inkişaf tarixi 11. "Master Tur" proqram paketi 12. "CAMO-TYP" proqram paketi 13. "TURWIN MULTIPRO" proqram paketi Mənbə: 1,2,3, 4,6,9,13,15,16	2		2	
5.	Mövzu:11.Otəllərin idarə edilməsində informasiya texnologiyaları. Azərbaycanda bronlaşdırma sistemləri Plan: 1. FIDELIO otəllərin avtomatlaşdırılması üzrə kompyuter sistemi 2. E-commerce on Line 3. Alean- kompyuter bronlaşdırma sistemi 4. Sirena - kompyuter bronlaşdırma sistemi 5. Maticc - carter reyslərinə aviabiletlərin bronlaşdırma sistemi 6. Nimeta-internet vasitəsilə mehmanxana xidmətlərinin bronlaşdırma sistemi	2		2	

7.	Ölkəmizə bronlaşdırma və rezervləşdirmə sisteminin ümumi xarakteristikası				
8.	Milli və beynəlxalq bronlaşdırma sistemləri arasında qarşılıqlı əlaqə				
9.	Xüsusi turist bronlaşdırma sistemləri				
10.	Azərbaycanda turist xidmətləri, otellərin və restoranların onlayn bronlaşdırma bazarının inkişaf problemləri və perspektivləri				
Mənbə: 1,2, 3,4,5,7,8					
Cəmi:			10	10	

XI.Fənn üzrə tələblər: Turizm fəaliyyəti yönümlü ixtisaslarda "Bronlaşdırma sistem-ləri" fənninin mühüm rolu vardır. Kursu öyrənməklə tələbələr elm və informasiya sənayesi sahəsi kimi, həmçinin fərdi kompüterlərin və Internetin müasir vəziyyəti ilə, eləcədə ən müasir informasiya kommunikasiya texnologiyalarının imkanları və tətbiq dairələri ilə tanış olaraq, onlarda həmin texnologiyalardan istifadə sahəsində bilgilər əldə edəcəklər.

XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- mühazirə, seminarlar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimatlar və müzakirələr, debatlar,
- müstəqil iş/araşdırma (məsələn, praktiki nümunələrlə iş);

XIII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Mehmanxana və turizm sənayesinin inkişaf mexanizmlərini, idarəetmə formalarını və fəaliyyət xüsusiyyətlərini izah edir.
- Mehmanxanalarda nömrə fondunun idarə olunması, bronlaşdırma və rezervləşdirmə qaydalarını praktik şəkildə tətbiq edir.
- Zəmanətli, zəmanətsiz, ikiqat və qrup bronlaşdırması daxil olmaqla müxtəlif bronlaşdırma üsullarını fərqləndirir və istifadə edir.
- CRS, GDS, ADS və digər kompüter bronlaşdırma sistemlərinin fəaliyyət prinsiplərini və tətbiq xüsusiyyətlərini təhlil edir.
- Amadeus, Galileo, Worldspan, Sabre və digər beynəlxalq bronlaşdırma sistemlərinin imkanlarını müqayisə edir və onlardan istifadə bacarığı nümayiş etdirir.
- Otel və turizm müəssisələrində informasiya texnologiyalarının, avtomatlaşdırma proqramlarının və onlayn bronlaşdırma sistemlərinin tətbiq perspektivlərini qiymətləndirir.

XIV.Tələbələrin fənn haqqında rəy və iradlar

XV: Kollokvium sualları:

Kollokvium sualları

1. Mehmanxana sənayesinin inkişaf mexanizmləri
2. Mehmanxana biznesi və onun inkişaf xüsusiyyətləri
3. Mehmanxana biznesinin idarəetmə formaları
4. İdarəetmədə istifadə edilən avtomatlaşdırma sistemləri
5. Tuzrizm sənayesi və onun inkişaf ənənələri

6. Mehmanxanada nömrə fondu və yerin bronlaşdırılması qaydaları
7. Bronlaşdırma və rezervləşdirmə üsulları: ikiqat, zəmanətli və zəmanətsiz, qrup bronlaşdırma
8. Milli bronlaşdırma sistemləri
9. Yeni bronlaşdırma texnologiyaları və onlardan istifadə perspektivləri
10. Dünyanın iri və məşhur bronlaşdırma sistemləri

XVI. İmtahan sualları:

1. Mehmanxana sənayesinin inkişaf mexanizmləri
2. Mehmanxana biznesi və onun inkişaf xüsusiyyətləri
3. Mehmanxana biznesinin idarəetmə formaları
4. İdarəetmədə istifadə edilən avtomatlaşdırma sistemləri
5. Tuzrizm sənayesi və onun inkişaf ənənələri
6. Mehmanxanada nömrə fondu və yerin bronlaşdırılması qaydaları
7. Bronlaşdırma və rezervləşdirmə üsulları: ikiqat, zəmanətli və zəmanətsiz, qrup bronlaşdırma.
8. Bronlaşdırma və rezervləşdirmə üsulları
9. Yeni bronlaşdırma texnologiyaları və onlardan istifadə perspektivləri
10. Dünyanın iri və məşhur bronlaşdırma sistemləri
11. Milli bronlaşdırma sistemləri
12. Amadeus bronlaşdırma sisteminin ümumi xarakteristikası
13. Amadeus sisteminin yaranma və inkişaf tarixi
14. Amadeus sisteminin imkanları və üstünlükləri
15. Galileo sisteminin ümumi xarakteristikası
16. Sabre sistemi ilə bronlaşdırmanın xüsusiyyətləri
17. Ölkəmizdə bronlaşdırma və rezervləşdirmə sisteminin ümumi xarakteristikası
18. Milli və beynəlxalq bronlaşdırma sistemləri arasında qarşılıqlı əlaqə
19. Xüsusi turist bronlaşdırma sistemləri
20. Azərbaycanda turist xidmətləri, otellərin və restoranların onlayn bronlaşdırma bazarının inkişaf problemləri və perspektivləri

"Bronlaşdırma sistemləri" fənninin sillabusu 6008008 –"Turizm bələdçiliyi" ixtisasları üzrə tədris planı, təhsil proqramı və işçi proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə" kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir. (20. 05. 2026-cı il protokol 09)

Mühazirə müəllimi:

dos F.M.Zamanov

Seminar müəlimi:

m.Bayramov Maaarif

Kafedra müdiri v.i.e.:

dos.G.T.Əliyeva